

ΟΙ ΝΕΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΕΙΣ

ΜΕΓΑΛΗ έντύπωση έκαμε στους αναγνώστας του «Κ.Η.» η καθιέρωση τής στήλης των νέων. Πολλοί νέοι μās έγραψαν, μās τηλεφώνησαν και με ένθουσιασμό μίλησαν γι' αυτήν την καθιέρωση. Έπίσης και πολλοί γονείς μās συνεχάρησαν και φιλικά μās είπαν να συνεχίσουμε την έργασία μας. Όλους αυτούς τους εύχαριστούμε θερμά και τους προσκαλούμε επίσημα να βοηθήσουν και αυτοί την προσπάθεια αυτής τής στήλης των νέων. Τους θέλουμε να είναι μαζί μας, να μās συμβουλεύουν, να μās γνωστοποιούν τις σκέψεις τους, τις έπιθυμίες τους, τους όρατισμούς τους, να μās στέλνουν έργασίες σχετικές με τα θέματα προβληματισμού τής νεότητας και να μās προτείνουν ακόμα και θέματα, που όπωσδήποτε θα βοηθήσουν τους νέους μας. Και για να γίνουμε πιστευτοί, σ' αυτό μας τó άρθρο θα ίκανοποιήσουμε τó αίτημα μίης δμάδος γονέων που μās παρεκάλεσαν να γράφουμε λίγες σκέψεις για τó θέμα «Οί νέοι και οι διασκεδάσεις».

Ό άνθρωπος ως γνωστόν, είναι διφυής προσωπικότητα, ίδiosisκρασία και μορφή. Αποτελείται από δύο βασικά στοιχεία τó σώμα, ύλη και τó πνεύμα, ψυχή. Αυτά τά στοιχεία που βρίσκονται σ' ένα άπίθανο συνδυασμό συγκερασμένα έχουν άπάρτσει αυτό τó τέλει δημιούργημα που λέγεται άνθρωπος και που κατά τόν καθολικό φιλόσοφο Άριστοτέλη είναι «άρμονία». Γι' αυτό και δέν πρέπει να ύπάρχη ύπερτροφία του ένός στοιχείου ή άτροφία του άλλου. Ό άνθρωπος δέν είναι μόνον ύλη ούτε μόνον πνεύμα, αλλά είναι και ύλη και πνεύμα, σώμα και ψυχή, πνευματικός και ύλικός, δηλαδή σωματοπνευματικός. Νά, γιατί επιβάλλεται να ίκανοποιή ό άνθρωπος και τó σώμα του και τó πνεύμα του. Η άρμονία αυτών των δύο στοιχείων κάνει την ζωή του ανθρώπου πιό δμορφη, πιό ώραία και πιό εύχάριστη, ένώ όταν έλθη ή άναταραχή τής άρμονίας των δύο αυτών στοιχείων, τότε αρχίζει και τó μαρτύριον τής «διασπάσεως», όπως λέμε, τής προσωπικότητας του άτόμου, τότε τó άτομον χάνει τά νερά του και παραπαίει έδω και εκεί χάνει την όρθή αξιολόγηση των καταστάσεων και των πράξεών του, δέν έλέγχεται συνειδητά και βαδίζει σταθερά επί «τά χείρω» με φυσική και βέβαια συνέπεια την αυτοκαταστροφή του.

Άνασταλτικά αυτής τής «διασπάσεως» τής προσωπικότητας ύπάρχουν πάρα πολλά, άλλα φυσικά και άλλα έπινοητά του ανθρώπου. Έδω έχει την θέση του ένα τέτιο άνασταλτικό, ή ψυχαγωγία που όπωσδήποτε θα ίκανοποιή τó σώμα του και θα άνακουφίξη τó πνεύμα του.

Λέγοντας όμως ψυχαγωγία ή διασκέδαση έννοούμε πάντοτε την όρθή, την άγνή, την έπιτρεπόμενη διασκέδαση, γιατί δυστυχώς σήμερα αυτός ό όρος «ψυχαγωγία», «διασκέδασις» έχει παρερμηνευθή και έχασε την πραγματική και κυριολεκτική του σημασία

«Διασκέδασις» σήμερα, σύμφωνα με την λογική και την κρίση του κοινού, είναι κάθε τι που ίκανοποιεί τις όρέξεις μας και μās χάρίζει μιά κάποια χαρά και εύχαρίστηση.

Έμεις νομίζουμε πως διασκέδαση είναι εκείνο που μās άνεβάζει ψυχικά, μās εύχαριστεί σωματικά και δέν μās βλάπτει ήθικά, γιατί διαφορετικά, όταν εύχαριστήται μόνον τó μώμα και όχι ή ψυχή, έπέρχεται ή διατάραξη τής άρμονίας και κατά συνέπεια ή καταστροφή του άτόμου.

Με πόνο ψυχικό είμαστε ύποχρεωμένοι να πούμε πως σήμερα οι νέοι μας—μερικοί όχι όλοι—δέν ξέρουν να διασκεδάσουν, να ψυχαγωγηθούν. Η ψυχαγωγία που προτιμούν είναι έφήμερη, άνιαρή και καταστρεπτική. Έχουν περιορίσει την ψυχαγωγία τους στις άνήθικες συγκεντρώσεις των πάρτυς, που όργανώνουν, στα σφαιριστήρια, στα καφέκια, στον άνήθικο κινηματογράφο, στα διάφορα κακόφημα κλάμπ, όπου μέσα σε μιά άποπνυκτική άτμόσφαιρα και κάτω από τους ήχους καννιβαλικής μουσικής, δαπανούν τις πολύτιμες ώρες τους και δέν ένδιαφέρονται για τίποτα. Προσπαθούν να αντίγράψουν τή ζωή τής νεολαίας τής άλλοδαπής, έπιθυμούν να φανούν μοντέρνοι, να έντυπωσιάσουν έξωτερικά γι' αυτό και ό δρόμος τής ζωής που άκολουθούν είναι αντίθετος με την ίδiosisυγκρασία τους.

Ένώ τα μέσα ψυχαγωγίας είναι σήμερα περισσότερο και καλύτερα έντούτους οι νέοι μας δέν ψυχαγωγούνται πραγματικά, δέν βρίσκουν χαρά στην ψυχαγωγία τους, αλλά νιώθουν άγχος και άνασφάλεια. Η ψυχαγωγία έπαυσε να είναι πιά πηγαία, αυθόρμητη, άδολη, ήθική και έγινε ένος σνομπισμός και ένος μιμητισμός τής ξένης νεολαίας. Προσπαθούν να αντίγράψουν πιστά την νοοτροπία τής ξένης νεολαίας και γι' αυτό άπογοητεύονται γρήγορα. Η χώρα μας δέν έχει να ζηλήψη καμιά άλλη χώρα ως προς την διασκέδαση. Η Έλλάδα είναι ή κατ' έξοχήν χώρα τής χαράς, του γλεντιού, του κεφιού. Τό μόνο που πρέπει να προσέξουν οι νέοι μας είναι ό τρόπος τής ψυχαγωγίας. Άλλωστε είναι πολύ φυσικό διαφορετικά να διασκεδάξη ό Γερμανός ή ό Άμερικανός νέος και διαφορετικά ό Έλληνας. Διά μās ή ψυχαγωγία δέν είναι ρουτίνα, ούτε άνάγκη, ούτε άγχαρεία, αλλά έπιθυμία και θέληση φυσική. Οι άρχαιοι μας έλεγαν : «Βίος άνεόρταστος μακρά όδός άπαυδόκευτος». Γι' αυτό και διοργάνωναν τά περίφημα πανηγύρια και τις θρησκευτικές και ήθνικές γιορτές που δέν βρίσκουμε παρόμοιες σ' άλλα έθνη.

Βέβαια οι νέοι μας ζητούν τις διασκεδάσεις, δέν είναι όμως σε θέση να τις αξιολογήσουν και να διαλέξουν τις καλύτερες και τις πιό σωστές. Ίσως και να παρασύρονται στην έκλογή τους, γιατί είναι άπειροι και άδύνατοι, Έμεις πρέπει να τους βοηθήσουμε και να τους δώσουμε την κατάλληλη και την πιό εύχάριστη διασκέδαση τους. Μπορεί οι νέοι μας να άρέσκωνται στα άνήθικα φίλμ ή τó έλαφρό θέατρο. Έμεις δέν πρέπει να τους μαλώσουμε, αλλά να τους μιλήσουμε για την πραγματική αξία τής καταπληκτικής έβδόμης τέχνης και να τους μήςσουμε στα μυστικά του σοβαρού θεάτρου. Ό κινηματογράφος είναι καλό μέσο ψυχαγωγίας όχι όμως και τó μοναδικό. Ούτε ό άθλητισμός έξαντλείται μόνο στο ποδόσφαιρο. Παράλληλα με τó ποδόσφαιρο ύπάρχουν τόσα εύγενή παιχνίδια και άθλήματα πίνγκ πόνγκ, μπάσκετ — μπόλ, βόλλεϋ — μπόλ, όρειβασία και ό κλασσικός άθλητισμός που κάλλιστα μπορούν να πάρουν μέρος όλοι οι νέοι μας.

Δέν είναι λύση να άποφεύγουν οι νέοι μας τά ακατάλληλα έργα και να μη διαβάζουν τó ρυπαρογράφημα του κίτρινου τύπου. Πρέπει να τους πείσουμε πως επιβάλλεται να κάμουν πάντοτε μιά αξιολόγηση του περιχομένου και έπειτα να τά παρακολουθούν ή να τά διαβάζουν. Νά, γιατί έμεις οι μεγαλύτεροι πρέπει να σταθούμε και σ' αυτό τó θέμα δίπλα στους νέους και σαν οίκογένεια, σαν σχολείο, σαν πολιτεία και σαν έκκλησία και να τó λύ-

σομε κατά τον καλύτερο τρόπο. 'Εμείς είμαστε εκείνοι που θα παίξουμε τον ρόλο του φίλου και που θα υποδείξουμε στους νέους πώς θα ψυχαγωγούνται, πώς θα χαίρονται και πώς θα γλυττωθούν χωρίς να βλάψουν το σώμα τους και την ψυχή τους.

Α. Πολλά μπορούμε να προσφέρουμε στους νέους μας σαν οικογένεια. Τίποτε το ανήθικο δεν πρέπει να εκπηγάζει από την οικογένεια, την ζεστή και γλυκιὰ ἀγκαλιά κάθε ανθρώπου που τόση χαρά και ἀνεση χαρίζει σ' όλους μας. Οι γονείς πρέπει να είναι αυστηροί σ' αυτό το θέμα και προπαντός να μη κάμουν υποχωρήσεις. Τα γνωστά δήθεν κοινωνικά και μοντέρνα λόγια : «ἀφήστε τα παιδιά να διασκεδάσουν ελεύθερα, είναι νέοι και πρέπει να χαρούν την ζωή τους» που συνέχεια λένουν προοδευτικοί και μοντέρνοι γονείς δεν έχουν καμιά ἀπολύτως ἀξία. Είναι λέξεις κενές που οδηγούν στην καταστροφή των παιδιών και έτσι άκούσια ίσως πρώτοι οι γονείς γίνονται αίτιοι και ήθικοι άυτοργολοί του ζεπεσμού της νεολαίας μας. Γι' αυτό έχουμε την γνώμη πώς όσοι νέοι δείχνουν σημεία ζεπεσμού και διαφθοράς, δεν φταίνε μόνον αυτοί, αλλά και οι συνυπεύθυνοί τους οι γονείς τους. Έχουμε συγκεκριμένα παραδείγματα γονέων που εντέλως μόνοι τους, με την ἀχαλίνωτη ελευθερία που έδωσαν στα παιδιά τους έγιναν αίτιοι να οδηγηθούν επί τευτεμποίσιμω (Νόμος 4.000) στα δικαστήρια και μετά στις φυλακές ή να εξελιχθούν σε άθροτους του παιζοδρομίου και της χαμηλής υποστάθμης. Η οικογένεια που κατὰ τον Γάλλον φιλόσοφον και παιδαγωγόν **JEAN**

LACTOIX είναι ή μεγάλη παιδαγωγός της ανθρωπότητας. Είναι και ή κοιτίς άπ' όπου πρέπει να βγίη ο νέος άγνός, ήθικός, ελίκρινής, τίμιος, φιλόπατρις και εργατικός. Άλλοίμονο στην ανθρωπότητα αν ύστερη πνευματικά και ήθικά ή παιδαγωγός της, ή οικογένεια. Μόνον όταν εκ μέρους της οικογενείας ύφίσταται μία γενική έποπτεία, ένας περιορισμός στην ελευθερία των κινήσεων των παιδιών της, ένας μικρός έλεγχος στο οικονομικό, «χαρτζιλίκι», ένα δυνατό στηλίτευμα των κακών έξεων και όρμων, μία θετική μεταλαμπάδευση των άξιών και Ιθανικών της ζωής και ένας έθισμός προς τις άξίες του Έλληνοχριστιανικού πολιτισμού, θα έχη την συνείδησή της ήσυχη πώς έπετέλεισεν τους σκοπούς της στο άκέραιο.

Β. Και το σχολείο μπορεί να βοηθήσει τους νέους, αλλά χρειάζεται ακόμη μία από άπόψεως παιδαγωγικής πλευράς όργάνωση και συστηματοποίηση σχετικά με την ψυχαγωγία. Δεν άρκοϋν οι ξηρές και άφύσικες θεωρητικές άπαγορεύσεις. Κουράσαμε πιά τους νέους με το να τους άπαγορεύουμε τα πάντα. Πρέπει επί τέλους να τους δώσουμε, να τους προσφέρουμε κάτι θετικό. Όταν τους άπαγορεύουμε τον κινηματογράφο πρέπει σχολικώς να όργανώνουμε θεατρικές παραστάσεις, άθλοπαιδιές, εκδρομές, φιλολογικά βραδυνά κλπ. Όταν τους άπαγορεύουμε να συχνάζουν σε κλάμπ, σφαιριστήρια και καφενεία, πρέπει να τους Ιδρύσουμε μία λέσχη δικιά τους, όπου θα μπορούν να παίζουν μόνοι τους τα παιχνίδια τους και ταυτόχρονα να μελετούν διάφορα βιβλία. Άκόμη και για τους άτίθασσους μαθητάς νομίζουμε πώς καλόν θα ήταν να επανέλθη ο θεσμός του παιδονόμου που ίσχυε παλαιότερα. Έτσι πολλούς νέους θα προλάβουμε από την καταστροφή και τον άφανισμό τους.

Γ. Και ή Πολιτεία σχετικά με την ψυχαγωγία των νέων μας ανέξοδα μπορεί να τους ώφελήσει βγάζοντας μερικά νομοθετικά διατάγματα σωτήρια. Ένα τέτοιο διάταγμα πρέπει να γίνη για τον κινηματογράφο. Να άπαγορευθούν τα άκατάλληλα έργα από την όθόνην, γιατί άπ' αυτά ξεκινούν όλα μία και έχουν την δύναμη να επιδρουν στις άώωες ψυχές των νέων μας. Άπ' εκεί οι νέοι μας μαθαίνουν την

κλεψιά, την άπάτην, την ανήθικη ζωή, τον φόνο. Έπίσης ή Πολιτεία πρέπει, μία για πάντα, να άπαγορεύσει τα ρυπαρά προϊόντα του κίτρινου τύπου που κυριολεκτικά μολύνουν τις ψυχές των νέων μας αντί να τις μορφώνουν. Άπορώ πώς υπάρχουν άνθρωποι που θέλουν να πλουτίσουν δηλητηριάζοντας τις άώωες ψυχές των νέων μας με τα ρυπαρογραφημάτά τους και να γίνουν πνευματικοί φονείς των παιδιών μας. Αυτούς από οίκτο τους λέμε πώς υπάρχουν και άλλοι τομείς για εργασία. Η Πολιτεία όμως πρέπει να τους άφαιρέση το δικαίωμα της συγγραφής μία και δεν γνωρίζουν να το χρησιμοποιούν έλληνοχριστιανικά. Παράλληλα ή Πολιτεία πρέπει να δημιουργήση σταθμούς ή κέντρα νεότητας σε κάθε πόλη και χωριό εμπλουτίζοντάς τα με βιβλία, παιχνίδια, κινηματογράφο, ραδιοπικάπ κ.λ.π. Δανειστικές βιβλιοθήκες, γυμναστήρια για άθλοπαιδιές, άγροτολέσχες, παιδικές χαρές κ. ά.

Δ. Παράλληλα και ή Έκκλησία πρέπει να άφυπνισθή. Με πόνο ψυχικό λέμε πώς δεν έχει δώσει την «δέουσα» προσοχή στα νεϊάτα. Αυτό φαίνεται ολοκάθαρα από το οικονομικό ποσοστό που διαβέται για την ψυχαγωγία των νέων μας, που είναι άσήμαντο και μηδαμινό. Βέβαια πολλά συντελούνται στο «Κατηχητικό Σχολείο», αλλά αυτό δεν φθάνει. Άλλωστε όπως λειτουργούν σήμερα τα κατηχητικά το παιδί δεν Ικανοποιείται άπόλυτα και τρέχει άλλοι σε άλλες πηγές για να ξεποσάση και να ξεδιψάση. Προς στιγμήν Ικανοποιείται ή θρησκευτική του δίψα, αλλά σαν προσωπικότητα θέλει μία ολοκληρωτική ανάκούφιση. Στην ένορία νομίζουμε πώς είναι εύκολο ο Ιερέας να άσχοληται και με τα νεϊάτα και να μη τα άπωθή με την δικαιολογία πώς είναι ζωηρά. Όσο ζωηρά και αν είναι, είναι παιδιά με φυσική άβωότητα ζηλευτή και θέληση να γίνουν καλύτερα. Έπειτα από τα έξοδα του Ναού της Ένορίας είναι όρθο ένα μικρό ποσό να διατίθεται για τα παιδιά της Ένορίας. Μία εκδρομοϋλα σ' ένα ώραίο τοπίο, ένα ψυχαγωγικό βραδυνό, μία συνεστίαση, ένα πρωτοχρονιάτικο πρόγραμμα κ. ά. όργανωμένο από την ένορία πάντα συνδέει τα παιδιά και τα ένθουσιάζει. Είναι λοιπόν καιρός να αναλάβη ή εκκλησία την ήγεσία για μία αναγέννηση της νεολαίας μας.

Δεν πρέπει να κυνηγοϋμε, έγραφε άρθρογράφος έφημερίδος, τους τευτεμπούδες, αλλά από πιό μπροστά να φροντίζουμε να μη καταλήξουν εκεί.

Δυστυχώς όμως μόνον άπαιτήσεις και μάλιστα πολλές έχουμε από τα νεϊάτα. Τους άφήνουμε όρθοθητους και περιμένουμε να γίνουν καλοί και χρήσιμοι πολίτες. Άλλ' άς μη άυταπατώμαστε. Το κατάντημα της νεολαίας, θα γίνη χειρότερο και οι μόνον αίτιοι θα είμαστε έμεις. Ο καθένας μας άς αναλογισθή τις εύθύνες του και άς κάμη ό,τι ταϋ επιτρέπει ή συνείδησή του. Κάμνοντας όλοι το καθήκον μας να είμαστε βέβαιοι πώς όλα όσα περιμένουμε θα έλθουν και ή νέα γενιά θα γίνη άσύγκριτα καλύτερη από τη δικιά μας. Γι' αυτό στο θέμα της ψυχαγωγίας των νέων μας πρέπει όλοι μας να έρυσασθμε επίπονα και να πείσουμε τους νέους μας να αγαπήσουν την άγνή ψυχαγωγία και την ήθικη διασκέδαση, γιατί μόνον αγαπώντας την άγνή ψυχαγωγία οι νέοι μας διατηρουν την άρμονία της προσωπικότητάς της και νιώθουν μία ήρωϊκή υπερφάνεια και μία άσφάλεια, γιατί βαδίζουν την όρθή πορεία και δεν λοξοδρομουν.

Φυσικά σ' αυτήν την πορεία τους έμεις θα είμαστε μαζί τους σαν οικογένεια, σαν σχολείο, σαν πολιτεία και σαν εκκλησία, θα τους κατευθύνουμε συνετά και θα τους οδηγούμε στο «καλώς και όρθώς ψυχαγωγείσθαι».

ΝΙΚ. Α. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ
καθηγητής